

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko
Izhaja vsako nedeljo.

UREDNIŠTVO in UPRAVA:

Prekmurska tiskarna v Murski Soboti, odgovoren Hahn Izidor.
Telefon štev. 76.

Rokopisi se ne vračajo.

Cena oglasov na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din.
Cena malih oglasov 15 Din. — Med tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

Naročnina: znaša letno 30, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 60 Din.
Štev. rač. poštne hran. 12.549

I. LETO

Murska Sobota, 29. oktobra 1939.

ŠTEV. 33.

Pogajanja, pogodbe, vojna . . .

Nemško-sovjetsko prijateljstvo je imelo več posledic. Prva je bila razdelitev poljske države. Temu so sledila pogajanja med Sovjetsko Rusijo na eni strani ter Estonko, Litvo in Letonsko na drugi strani, kar je imelo za posledice, da so prišle tri male baltičske države pod popolno kontrolo Rusije.

Finska bi morala biti naslednja žrtev, ki bi odprla pot obema zaveznikom na Švedsko radi železne rude, ki je za Nemčijo dragocena. To se za enkrat ni posrečilo.

Da bi odtrgali Turčijo od Francije in Anglije, je bilo tudi v načrtu, vendar pa se jim to ni posrečilo. Nasprotno. Turčija je te dni podpisala zavezniško vojaško pogodbo s Francijo in Anglijo, v kateri se vse tri države obljublajo vojaško pomoč v Sredozemskem morju ter pri obrambi Romunije in Grčije, ako bi bili ti dve državi napadeni. Turčija je le to obljubila, da se z Rusijo ne bo bojevala.

4 vladarji severnih držav so se pretekli teden zbrali v Stockholmu. Opozorili so Sovjetsko Rusijo, da bi nadaljni pritisk na Finsko bil nevaren, ker bi tako postopanje lahko razširilo sedanjo vojno še na druge države.

Iz nekaterih točk rusko-turške pogodbe nekateri sklepajo, da je Sovjetska Rusija obljubila, da se v sedanji vojni ne bo bojevala na nemški strani. S tem je postala gotovost, da se balkanske države ne bodo zapletle v sedanjo vojno, mnogo večja.

Italija zelo nasprotuje ruskim načrtom, ki stremijo po razširjenju sovjetske oblasti v Evropi. Radi tega se vedno bolj umika v ozadje in se noče vmešavati v sedanjo vojno. Vse svoje diplomatske sile je usmerila za tem, da ohrani balkansko in sredozemsko področje izven vojne nevarnosti. Italijansko zadržanje je za nas velike važnosti.

Italijanski zunanji minister in nemški poslanik sta podpisala pogodbo o preselitvi Nemcev iz Italije t. j. iz južne Tirolske. Preselitev, ki se mora izvršiti v šestih mesecih, bo za vse nemške državljane obvezna.

Ruski časopisi pišejo, da sta Anglija in Francija poskusili s

turško pogodbo razdvojiti Nemčijo in Rusijo in zabiti klin med njiju, ki bi jo ločil za bodoče čase. Te nakane se ne bodo posrečile. Obe državi bosta nadaljevali svojo skupno politiko, ki sta jo določili pri zadnjih medsebojnih pogodbah

17 milijard dolarjev (900 milijard din) znaša trenutno zlata zaloga Amerike. Sedmina tega zlata je prišla v Združene države v začetku vojne iz Evrope.

Med Finsko in Sovjetsko Rusijo se vrše pogajanja še naprej, a istočasno pa se Finska pripravlja na obrambo svoje zemlje. Razpisala je v ta namen obrambno posojilo v znesku 500 milijonov finskih mark. Posojilo je bilo v enem tednu vse podpisano.

Na Madžarskem se nahaja 35.000 poljskih vojaških beguncev in 5.000 častnikov. Spravljeni so v posebnih taboriščih. Madžarska vlada jim je dovolila poseben časopis v poljskem jeziku. Sedaj se vrše pogajanja, da bi se begunci zopet lahko vrnili na Poljsko.

Italijanski kralj je nedavno izjavil nekemu državnemu ministru, da se Italija ne bo nikdar borila proti Franciji.

Francoska in angleška vlada sta naročili v Združenih državah severne Amerike 5750 letal. Letala bodo takoj odposlali iz Amerike, čim bo spremenjen nevtralnostni zakon.

V pokrajini Suvalki in v Karpatih se poljske čete še vedno pogumno bore z Nemci.

17 in pol tone zlata (skoraj dva vagona) je Sovjetska Rusija poslala v Nemčijo. Tako poročajo Angleži.

Balkanska konferenca se bo bajé v kratkem sestala. Na to bi se povabili tudi zastopniki Bolgarske in Madžarske. Namen konference, ki bi se naj vršila v Rimu, naj bi bila ustanovitev balkanskega nevtralnega bloka pod vodstvom Italije.

134.000 ujetih Poljakov so Nemci zaposlili pri kmetijskih delih.

Na Holandskem so začeli razdeljevati prebivalstvu protiplinske maske.

Vsi Nemci v ruskem delu Poljske bodo morali sprejeti rusko državljanstvo ali se pa izseliti.

Nemci so izvedli napovedano ofenzivo na francosko-nemški meji ter so Francoze potisnili iz nemškega ozemlja, ki so ga v zadnjih petih tednih zasedli s posameznimi stražami. Ko so pa prišli Nemci do francoske meje, se je vsula nanj toča topovskih krogelj ter so imeli okrog 7000 mrtvih in ranjenih.

Nemški bombniki so napadli angleško mesto Edinburgh in še nekatere druge kraje. Pri tem so izgubili 5 letal. Angleška letala pa so se pojavila na nemškem ozemlju, kjer pa niso metala bomb.

20 nemških podmornic so do sedaj potopili Angleži in Francozi. Angleži pa so izgubili tekom prejšnjega tedna ponovno več trgovskih ladij.

Dogodki doma:

Tri srbske stranke so izjavile, da so zoper sporazum, češ da so srbski interesi v nevarnosti.

Zoper demokrate, ki nasprotujejo sporazumu, je nastopil predsednik vlade Cvetković in jih ostro grajal, češ da je bil sporazum državna potreba, ki samo koristi državi, medtem ko Srbom v ničemer ne škoduje.

Tudi na Hrvaškem se oglašajo nezadovoljneži. Na čelu teh so frankovci, ki so zagrizeni sovražniki sporazuma. Oni hočejo imeti hrvatski nacionalizem, ki ni naperjen le proti Srbom, temveč tudi zoper Slovence.

Radi številnih napadov na hrvatsko policijo, je hrvatski ban ukrenil, da bo poslej po zagrebških ulicah policija opravljala službo v spremstvu oboroženih članov hrvaške meščanske zaštite, ki je hrvatska bojna organizacija.

„Samouprava Slovenije bo temeljila na istih načelih, ki so bila izražena v sporazumu od 26. avgusta.“ To je izjavil minister dr. Krek beograjskim časnikarjem.

Za kandidate JRZ za bližnje senatorske volitve so bili za Slovenijo postavljeni sledeči kandidati: Smodej Franc, bivši senator; dr. Schaubach Franc, bivši senator, Brodar Janez, predsednik Kmetске zveze ter Mihelčič Alojz, bivši poslanec in celjski župan. Namestniki so: Remec

Bogomil, gimn. ravnatelj v p., dr. Adlešič Jure, župan Ljubljane, Majeršič Ivan, župan iz Tržiča in Hren Ignacij, župan iz Vrhnike.

Vsota 55 milijonov dinarjev, namenjena za pomoč družinam vojnih obveznikov, je že dostavljena Poštni hranilnici, tako, da se bodo takoj brez vsake dvire izplačale družinam na njihov naslov podpore, ki jih bodo določili odbori za podporo.

Kdaj bodo poslanske volitve, z ozirom na nekatere vesti, ki pravijo, da bodo že decembra, druge pa februarja, je odgovoril gradbeni minister, da o poslanskih volitvah še nič ne ve.

Uredba o zaščiti kmetске zaštite je izšla v hrvatski banovini. Po tej uredbi se ne more vzeti kmetu hiša z dvoriščem ter 20 ari zemlje okoli hiše, pol ha obdelane zemlje za vsakega člana rodbine, toda največ 3 ha, ter gospodarska poslopja, potrebna za kmetijstvo.

Spominska svetinja za osvobodilne boje

Ustanovljena je bila posebna spominska medalja za osvobojenje severnih krajev Jugoslavije v letih 1918 in 1919. Spomenica bo predstavljala dvoglavega belega orla s krono. Izdelana bo v bronu in platini. Poleg belega orla bodo na njej grbi bivše županije Zala, ki je obsegala Prekmurje in Medjimurje ter grba Štajerske in Koroške, ta dva le deloma, ker so bili le deli obeh dežel priključeni naši državi. Do te medalje bodo imeli pravico oni, ki so v borbenih formacijah sodelovali pri osvobojenju naših severnih krajev pa tudi neborci, ki so sodelovali pri vzdrževanju reda in zatiranju uporov v teh krajih. Za spomenico se ne bo plačevala nikaka taksa. Pravico do nje bodo imeli le oni, ki jim bo priznana z ukazom. Po njihovi smrti bo medalja ostala njihovi rodbini.

Cenj. naročnike

našega lista, ki še niso poravnali naročnine, ponovno prosimo, da naj to store čimprej, da s tem omogočijo redno izhajanje lista.

M. Sobota, 24. oktobra 1939.

V času, ko so zagrmeli topovi na evropskih bojiščih in ko so armade planile druga proti drugi v slepi strasti, da bi za ceno dragocene človeške krvi zavladali nad sovražnikom, se je vsakdo vpraševal ali bo tudi naša država potegnjena v krvavi vrtinec. Zahvaljujoč modri politiki našega državnega vodstva, ki je v zadnjih letih visoko dvignilo naše mirovne želje, ki so edina zdrava osnova za splošen napredek naroda, smo že od vsega početka objavili popolno nevtralnost, to se pravi, da se ne bomo ne politično in ne gospodarsko opredeljevali ne za en bojujoči se tabor. Istočasno smo poudarili naše želje, da bi ohranili z vsemi državami prijateljske odnose.

Prvo delo je bilo, da je naša država izgradila politično nevtralnost, tako da ne bi nikoli prišla v nevarnost, čeprav bi vojna trajala še tako dolgo. Najlepši dokaz svoje volje po miru je dala Jugoslavija s tem, da je posredovala med dvema sosednjima državama, da so nevarne napetosti popustile. Delo v tej smeri bo še nadaljevala in uverjeni smo, da bodo še druga mirovna pogajanja uspela tako, da bo ves Balkan obvarovan pred vojno in njenimi posledicami.

Vsporedno s svojo politično nevtralnostjo je pristopila Jugoslavija k izgradnji svoje gospodarske nevtralnosti. Razumljivo je, da so se države, ki so se zapletle v vojno, ki je prinesla velike zmede v gospodarsko življenje Evrope, obrnile na nas, saj je naša država prava zakladnica raznih živilskih pridelkov in sirovin. Z ozirom na to naše bogastvo ni nič čudnega, če so začele prihajati v našo prestolnico trgovinske delegacije raznih držav. Prvi so prišli Nemci, tem je sledila ureditev trgovinskih odnosov s sosedno Italijo. Ko so odšli zastopniki naših sosedov, so se pojavili Angleži. V kratkem pričakujejo prihoda francoskega zastopstva, pa tudi Madžari želijo biti deležni naših dobrin. Naša zunanja trgovina je pred novimi nalogami, ki imajo za cilj, da svoje narodno bogastvo oddamo tem bolj ugodno ter le toliko, da ne bomo sami trpeli pomanjkanja.

Predvsem moramo vedeti kaj in koliko sami potrebujemo, kajti naši oboroženi sili ne sme manjkati ničesar, kar rabi za svojo polno udarnost. Prebivalstvo in naša oborožena sila mora biti varna pred vsakimi presenečenji, ki jih je v vsaki vojni mnogo. Vojno gospodarstvo, kateremu se je morala tudi naša država podrediti, je prevrglo prejšnje zunanje trgovinske račune.

Orožne vaje, pravice vpoklicanih nameščencev.

Združenje trgovcev v Murški Soboti opozarja vse člane, da po določilih § 221 obrtnega zakona delojemalcu, ki je zaradi opravljanja vojaške vežbe zadržan vršiti svojo službo, ne preostane službeno razmerje in mu ostane pravica do denarnih prejemkov za dobo 4 tednov, ako je njegovo službeno razmerje nepretrgoma trajalo leto dni in ako za ta čas ne prejema od države ustrezne odškodnine. V smislu § 206 obrtnega zakona se smatrajo kot možno osebje, ki je zaščiteno po gornjem določilu: učenci (vajenci), osebe ki opravljajo pri podjetjih (obrtih) podrejene posle, pomočniki, rokodelski in tovarniški delavci in vse druge osebe, ki se jim pri obrtih (podjetjih) poverja opravljanje trgovinskih, rokodelskih in drugih tehničnih služb. Prednje objavljamo radi ravnanja, da ne pride kasneje do kakšnih nesoglasij.

Uvoz riža

Od zavoda za pospeševanje zunanje trgovine je naša Zveza, na tozadevne predstavitve s strani združenj, prejela odgovor sledeče vsebine:

„Zavod je že ukrenil potrebne mere, da se vprašanje uvoza riža po možnosti čimprej ugodno reši, kolikor se nanaša na uvoz iz Italije.“

Glede uvoza riža iz Holandije odnosno iz Egipta na bazi kompenzacij za koruzo ali les, niso do danes storjeni nikaki konkretni predlogi s strani interesentov, pa radi tega zavod za pospeševanje zunanje trgovine to vprašanje ni vzel v pretres, ker je bilo pokrenjeno samo v dnevnem časopisu.

Plačila v kliringu za Italijo se po dobljenih vesteh vršijo normalno, toda z ozirom na stanje kliringa, ki izkazuje aktivnost za Italijo, je potrebno, da čakajo italijanski uvozniki na red izplačila analogno prejšnjemu slučaju z jugoslovenskimi izvozniki, ko je imela Jugoslavija aktivni saldo napram Italiji*.

Naša zunanja trgovina pa se je spremenila tudi še v drugem oziru. V mirni dobi smo pošiljali naše blago v tujino, ki nam je plačala tudi v blagu. Prenos denarja je bil tako rekoč odvišen. Če bomo pa sedaj kaj kupili v tujini, bomo morali za blago dati zlato. Tega pa bomo lahko dali le, če ga bomo imeli. Dobiti ga bomo morali za svoje izvozno blago. Radi teh ukrepov previdnosti, bo medsebojno trgovanje z nekaterimi državami otežkočeno vsaj za nekaj časa, dokler se ne bodo prilagodile razmere na evropskih tržiščih, sedanji mračni dobi.

Reorganizacija prodaje soli

Vrsto let nazaj so zahtevale stanovske organizacije trgovstva v dravski banovini, da se uvedena praksa prodaje soli po veleznakupnikih reorganizira. Ker so bila prizadevanja naših organizacij doslej brez učinka, se je odločila deputacija iz zastopnikov trgovskih združenj v dravski banovini, katero so tvorili gg. Senčar Milko svetnik zbornice za TOI, Oset Miloš predsednik združenja trgovcev Maribor in Čeh Franc predsednik Združenja Murska Sobotica, da osebno posreduje pri monopolni upravi in finančnemu ministru v Beogradu, za reorganizacijo prodaje soli. V soboto dne 21. t. m. se je določena deputacija zglasila pri monopolni upravi in finančnem ministru v Beogradu, kjer je izročila predstavnikom omenjenih oblastev obširno pismeno peticijo z zahtevami:

a) da se prodaja soli prepusti zopet prosti trgovini, kakor je bilo to že svoječasno v praksi. Za slučaj pa, da bi bilo to trenutno nemogoče, da se b) prodaja soli reorganizira tako, da bi se rajonirala po političnih okrajih (srezih) in sicer tako, da bi monopolna uprava izdala veleznakup soli za vsaki politični okraj posebej v zakup in zakupnik bi moral biti na vsaki način sposoben trgovec.

c) Glede prodaje živinske soli je deputacija zahtevala, da bodi ta predmet zopet predmet maloprodajalca soli kakor je bilo to še nedavno v praksi. Energično je deputacija protestirala proti sedanjim omejitvam prodaje živinske soli, katero sme po sedanjih predpisih prodajati samo zakupnik na sedežu sreza.

Končno je deputacija zahtevala, da se poenostavijo nekateri administrativni predpisi prodaje soli, ki praktično nimajo nobenega haska, pač pa samo komplikacije pri delu.

Po vesteh, ki nam jih je prinesel predsednik združenja gospod Čeh, je bila deputacija povsod kjer se je zglasila, prijazno sprejeta in so predstavniki oblastev pokazali za težnje našega trgovstva v predmetnem vprašanju veiko razumevanje. Ker se je deputaciji obljubilo, da bodo predložene zahteve proučili, se je nadejati, da bo postala dolgoletna zahteva, po reorganizaciji prodaje soli, po intencijah predlogov naših stanovskih organizacij, v doglednem času resnica.

POSLUŠAJTE VESTI Z

MINERVA

RADIOAPARATI mod. 1940

BREZOBVEZNO PREDVAJANJE

DVOLETNO JAMSTVO

DOLGOROČNO ODPLAČILO

NEMEC JANEZ

MURSKA SOBOTA.

ORION-SACHSENVERK

ZASTOPSTVO.

STROKOVNA DELAVNICA — POLNENJE AKUMULATORJEV.

GRAJSKI KINO MURSKA SOBOTA

PREDSTAVE:

v četrtek, dne 26. X. ob 20 30 uri

v soboto, dne 28. X. ob 17 30 uri

ob 20 30 uri

Komedija

„RENDEZ-VOUS V PARIZU“

Robert Young

Claudette Colbert

Melvyn Douglas

Nemški dialog! Zanimive pustolovščine lepe Amerikanke v Evropi. — Zabava in flirt v Parizu in v romantični Švici.

V nedeljo, dne 29. X. 1939

ljudska predstava ob 11 uri 15 min.

„RENDEZ-VOUS V PARIZU“

Znižane cene: 2—, 3—, 5— din

Dodatek: Najnovejši „Metrojournal“ in predigra.

PREDSTAVE:

v nedeljo, dne 29. X. ob 15 30 uri

ob 17 30 uri

in ob 20 30 uri

v ponedeljek, dne 30. X. ob 20 30 uri

Velefilm

„ANGEL“

Melvyn Douglas

Mariene Dietrich

Režija: Ernst Lubitsch

Herbert Marshall

Nemški dialog! Zakonsko življenje moderne žene, brez laži!! — Boj med možem, ki ga žena ljubi in med ljubavnikom, ki ga žena ne mara.

V SREDO, dne 1. XI. 1939

ljudska predstava ob 11 uri 15 min.

„ANGEL“

Znižane cene: 2—, 3— in 5— din.

Dodatek: „Foxov“ tednik in predigra

CENE PROSTOROM: 10, 8, 5 in 2 DIN.

Nakupovalci in nakupovalne legitimacije

Opozarjajo se člani, ki zaposlujejo nakupovalce, da pri prijavah nakupovalcev postopajo po navodilih, ki so jih v tem pogledu že nešteto krat prejeli. Zlasti jim priporočamo, da vodijo strogo evidenco o izdanih legitimacijah, ker za vsako zlorabo legitimacije, ali da legitimacije po prenehanju službenega razmerja ne vrnejo združenju, odgovarjajo člani za vsako tako nerednost. Tudi naj vodijo evidenco kdaj poteče koristnikom legitimacij veljavnost istih, da predložijo pravočasno, to se pravi, predno poteče veljavnost stare legitimacije, združenju prijavo za podaljšanje. Če kdo rok za vlaganje prijav za podaljšanje legitimacije zamudi, mora plačati polno takso Din 250 — Ugodnosti znižane takse Din 100 — za podaljšanje stare legitimacije uživajo samo tisti, ki predložijo stare legitimacije združenju, predno jim poteče rok veljavnosti.

Poslovne knjižice za trgovske nameščence

Na številna vprašanja iz vrst nameščencev glede nabave poslovnih knjižic itd., opozarjamo, da morajo do konca tega leta imeti vsi trgovski nameščenci brez razlike predpisane poslovne knjižice. Združenje bo v prihodnjih dneh s posebno okrožnico povabilo vse člane, ki zaposlujejo trgovsko pomožno osebje, da jih napotijo v pisarno združenja radi izdaje teh knjižic. Nameščenci, ki imajo položaj komercialnega ali tehničnega direktorja (upravnika) ali prokurista, to se pravi tisti nameščenci, ki se lahko izkažejo z verodostojnimi listinami, da so pri okrožnem sodišču protokolirani bodisi kot direktorji ali prokuristi ni treba, da imajo poslovne knjižice (legitimacije).

Še nekaj pojasnil k razpisanim poučnim tečajem

Združenje trgovcev v Murski Soboti dobiva vprašanja iz vrst interesentov, dali smejo tudi starejše osebe obiskati te tečaje in osebe, ki nimajo izobrazbe kakšnih strokovnih šol itd. Na vsa ta vprašanja pojasnujemo, da se tečajev udeležiti lahko vsaka pismena oseba ne glede na njeno šolsko predizobrazbo. Tečaji bodo za začetnike. Šele kasneje se bodo odpirali tečaji za tiste, ki imajo kakšno predizobrazbo in za tiste, ki bodo absolvirali te začetniške tečaje.

Po zanimanju, ki ga kažejo interesenti za naše tečaje, bo imela akcija prav lepe uspehe. Zanimanje za tečaje iz komercialnih predmetov je veliko in za nemščino. Za stenografijo se zanimajo dijaki iz gimnazije. Ker pa tem ne bo mogoče, da bodo obiskali večerne tečaje, se bo za njih poskusilo prirediti popoldanske tečaje za stenografijo. To bo odvisno samo od števila udeležencev. Zato priporočamo dijakom gimnazije, ki bi imeli interes za stenografijo naj se čimprej prijavijo pri Združenju trgovcev.

VESTI

— **Grad.** Tukajšnji župni upravitelj veleč. g. Kolenc Ivan je položil pred dnevi župnijski izpit v Mariboru. Čestitamo!

— **Nesreča.** 26 letnega Kučan Ernesta, vlagarja pri mlatilnem stroju last Koltaja iz Berkovcev, je pri delu ujel jermen mlatilnega stroja in mu odtrgal desno roko v zapestju. Pripeljali so ga v soboško bolnišnico.

— **Padec z motorja.** Urbanija Anton, zadrušni revizor iz Maribora je padel v bližini Martjanec z motornege kolesa in se poškodoval na desni roki.

— **26 letni pos.** sin Milec Leopold iz Zbigovcev je vtaknil roko v stiskalnico za stiskanje grozdja. Pri tem mu je zmečkalo prst.

— **Nesreča z orožjem.** 14 letni Trstenjak Ferdinand, viničarjev sin iz Leskovcev, obč. Štrigova, se je igral z bratovo flobertovko in se po nesreči ustrelil v kolk. Zdravi se v soboški bolnišnici.

— **Smodnik v otroških rokah.** Hojs Jakov, 14 letni sin tesarja iz Okoslavskega vrha se je igral s ključem, katerega je prej napolnil s smodnikom. Ker je hotel streljati, je udaril na ključevo luknjo. Smodnik je eksplodiral in mu zmečkalo prst na roki.

— **Šalamenci.** Pintarič Ernest, posestniški sin iz Šalamenec se je igral in pri tem padel. Zlomil si je levo nogo.

— **Dokležovje.** 2letna Brunec Elizabeta se je z otroci igrala na njivi, kjer so porezali koruzo. Po nesreči je padla in se hujše ranila po celem spodnjem delu telesa. Vsled poškodb je morala v bolnišnico.

DOMAČE VESTI

SOBOTA

— **Dr. Vučak Štefan**, bano-vinski zdravnik v Murski Soboti, se je vrnil iz vojaške službe ter zopet redno ordinira.

— **Osebna vest.** Žandarmerijski polkovnik g. Boić je bil imenovan za poveljnika orožniškega polka v Zagrebu. Gospodu polkovniku, ki je bil pred leti v M Soboti, kjer je užival v vseh tuk. krogih splošno priljubljenost, k imenovanju čestitamo!

— **Diplomirala sta** na tehniški fakulteti ljubljanske univerze naša rojaka g. Andreč Karol iz Kupšinec za inženirja kemije in g. Tomori Ludvik od Grada za inženirja arhitekta. Iskreno čestitamo!

— **Smrt.** V starosti 78 let je prejšnji torek preminula ga Benko Julija mati ge Šavelove, soproge uglednega gostilničarja in posestnika v Černelavcih. Pokojnico, ki je uživala vsesplošni ugled, je spremljala velika množica ljudstva na Černelavsko pokopališče. N. v m. p. ! Preostalim naše iskreno sožalje.

— **Opozorilo vsem gostilničarjem.** Združenje gostilničarjev v Murski Soboti opozarja vse gostilničarje da tiskovine za prijavo točilne takse še niso prispele, zato je sedaj dravska finančna direkcija odredila, da se rok za vlaganje teh prijav podaljša za 16 dni, torej do 15. novembra t. l. To liko radi ravnania.

Moderne okvirje za slike
Post. ploške — Kolesa
dobite najceneje pri
Nemec J., M Soboti.

— **Nesreče.** 61 letni dninar Drvarič Franc iz Agrarne ulice si je pri sekanju drv prerezal 3 prste na roki. — Tošević Dinče, mesarski pomočnik je padel na beton in si poškodoval čelo. — 70 letna posestnica Horvat Katarina iz Male Kaniže je vračajoč se s polja padla in si poškodovala obraz. Vsi trije se zdravijo v soboški bolnišnici.

Rendez-vous v Parizu

Mlada Amerikanka Kay zapusti svojega oboževalca Berka in odpotuje v Pariz, da se zabava. Tam spozna Georga in Genea. Oba jo obožujeta in Kay se ne more odločiti ne za enega ne za drugega. Slednjič odpotuje z Geneom v Švico. Njim se pridruži tudi George. Borba med obema tekmečema za lepo Kay, se nadaljuje tudi v romantični Švici. A baš takrat ko Geneu uspe, da izpodrine Georga, se pojavi v hotelu kjer stanujejo Genejeva žena Razočarana Kay ki ni vedela da je Gene poročen, zbeži v Pariz. Njej sledita Gene in Georg. A tam jih pa čaka Berk, ki je nenadoma pripotoval iz Amerike. Užaljena Kay zavrne vse tri snubce. Po čudnih zapletitijah se slednjič odloči za Georga s katerim se poroči. Mladi par se vrača v Ameriko. Z njim odpotujeta tudi Berk in Gene, ki še vedno nista izgubila vseh nad.

ZAHVALA.

Vsem, ki so nas ob bridki izgubi naše drage žene, hčerke, mame, stare mame, sestre, tašče in tete gospe

RITUPER ANE

kakor koli tolažili, izrekamo tem potom iskreno zahvalo.

Obenem se zahvaljujemo za prekrasne vence in cvetje, pevcem za prekrasno žalostinko, ter vsem, ki so našo drago pokojnico v tako častnem številu spremili na njeni zadnji poti k večnemu počitku.

Žalujoča družina.

Murska Soboti, dne 20. X. 1939.

— **Sokolske koline.** Sokolsko društvo v M. Soboti je priredilo preteklo nedeljo v svojem domu koline in trgatveno veselico. Prireditvev je bila zelo dobro obiskana ie je potekla v prijetnem in domačem razpoloženju.

— **Maščevanje.** Pred kratkim smo poročali, da je zabodel z nožem v hrbet vajenca Marič Josipa neki hlapec pri špediterju Kiharju v Soboti. Marič se je zdravil v soboški bolnišnici ter je že tudi ozdravel. Takoj po prihodu iz bolnišnice se je odločil maščevati nad svojim nasprotnikom. Zato je odšel na dvorišče imenovanege špediterja, kjer je uporabil za svoje orožje svoje zobe ter ugriznil hlapca Toplaka Antona v uho. S tem sta zaenkrat obračunala. Kateri je pa krivec se bo še doglalo.

Izpred sodišča

Lažna prijava.

Nemet Janez iz Pordašincev ni živel v najboljših odnošajih s svojim bratom in svojo svakinjo. Zato ju je, verjetno iz maščevanja, prijavil orožnikom, da sta ga nameravala zastrupiti s tem, da sta dala strup v njegovo večerjo. Vendar pa se je izkazalo, da prijava ni bila resnična in Nemet se je moral zagovarjati pred Okrožnim sodiščem, ki ga je obsodilo na 10 dni zapore.

Dekle pod vlak, fant si je premislil

Na Humu pri Ormožu sta se Marija Šiper in njen fant, ki je zaposlen v Čakovcu, dogovorila za skupno prostovoljno smrt. Odpeljala sta se v Čakovec, kjer je na postaji Marija skočila pod vlak. V istem trenutku je zaklicala še fantu, naj ji sledi v smrt. Ko je mladenič videl razmesarjeno Šiperjevo, je pobegnil. Mrtvo dekle so prepeljali v mrtvašnico, za fantom pa poizvedujejo orožniki.

Smrtna nesreča v Savinjski dolini

Ključavničarji in kovači hrastniške steklarne so priredili avtobusni izlet v Savinjsko dolino. Vozil je avtopodjetnik Srečko Pepel iz Laškega. Na križišču državne in banovinske ceste pri Sv. Petru v Savinjski dolini je neki kmetski voznik zavozil s tako silo v avtobus, da je oje predrlo karoserijo in zadelo 32 letnega ključavničarja Franca Rotarja. Dobil je tako hude poškodbe, da je med prevozom v bolnišnico umrl. Lažje poškodovan je bil tudi 26-letni ključavničar Bogomir Jelen. Prestrašeni izletniki so po tragični nesreči nadaljevali vožnjo v Hrastnik.

Angel

H grofici Ani, ki je lastnica nekega zabavišča v Parizu, pride njena prijateljica, žena lorda Barkera, da se potoži radi svojega zakona, ker jo mož radi svoje zaposlitve zanemarija. Tam spozna nesrečna žena aristokrata Haltona, ki se zaljubi v lepo neznanke. Po burnih doživljajih se vrača k možu v London. Slučajno se srečata Halton in lord Barker, ki sta si stara znanca in vojna tovariša. Lord Barker povabi Haltona k sebi na dom. Srečanje z Marijo je neprijetno. Halton se dogovori z Marijo za ponovni stanek pri grofici Ani v Parizu. Tam jih najde lord Barker, katerega so o tem obvestili. Kljub skrajno kočljivi situaciji pa pride do presenetljivega preobrata v katerem se zopet najmeta v ljubezni mož in žena.

Požar v Tešanovcih

Dne 15. oktobra t. l. ob 19 uri je izbruhnil požar v gospodarskem poslopiju g. Kūhar Josipa v Tešanovcih in je popolnoma zgorelo poslopije kakor tudi približno 60 q ajde in prosa, 50 q sena, 3 vozovi ter mnogo gospodarskega orodja. Poleg tega je g. Kūharju zgorelo približno 300 q slame, ki je bila zložena v neposredni bližini gorečega objekta.

Na požarišče so prihitele domača in vse okoliške čete med temi tudi iz Murske Sobotice, Bogojine, Filovci in Ivanci, vendar radi močnega vetra je bilo mogoče zabraniti samo razširjenje požara na sosednje objekte. Velika toplota, ki jo je ogenj povzročeval, je onemogočila izdatno reševanje predmetov.

Ogenj je povzročil veliko škodo, ki je tembolj občutna, ker je bilo poslopije prav nizko zavarovano. Vzrok požara ni ugotovljen.

Stanovanjska hiša Pokojninskega zavoda za nameščence

Združenje trgovcev v Murski Soboti je že lani z obširno petico predlagalo Pokojninskemu zavodu za nameščence v Ljubljani, da bi zidal v Murski Soboti veliko stanovanjsko hišo, ki naj bi imela vsaj 15 moderno urejenih stanovanj.

V četrtek, dne 19. t. m. so obiskali Mursko Sobotu predstavniki tega zavoda in sicer predsednik g. dr. Milavec, podpredsednik g. Ivan Tavčer, zavodov tehnični strokovnjak g. ing. Šubic, nadalje od mariborskega pododboru PZ številni delegati z gosp. Ferdo Pinterjem na čelu. Po ogledu za primernim terenom, kjer naj bi bila ta hiša postavljena, so zastopniki PZ navezali stike s predstavniki občine g. Franjo Čehom podžupanom in predsednikom združbe trgovcev, g. Bajlecom članom obč. uprave in g. Josipom Benkom kot predstavnikom tukajšnjega gospodarskega sveta. Posveti, ki so jih vodili zavodovi predstavniki z lokalnimi činitelji, so bili informativnega značaja, kar znači, da je dobila akcija za gradnjo večjega stanovanjskega poslopija, že konkretne konture in kakor vse kaže bomo imeli v Murski Soboti kmalu živahnejšo stavbarsko gibanje. S tujskoprometnih vidikov in iz vidikov reglementacije stanovanjske krize bi bilo želeli, da postane vprašanje gradnje velikega stanovanjskega poslopija s strani Pokojninskega zavoda za nameščence, čimprej dejstvo.

Izvoz naše živine se je zelo povečal

Zaradi mednarodnih zapletljajev so se nade za izvoz naše živine proti vsakemu pričakovanju izboljšale. Povpraševanje tujih tržišč po naši živini je zadnje čase tako veliko, da bo izvoz lahko donasal rentabilen dohodek za živinorejce, trgovce in izvoznike. Do konca tekočega leta bomo izvozili v Nemčijo 50.000 svinj in sicer 35.000 živih ter 15.000 zaklanih. — Prav tako bomo v Nemčijo izvozili do konca leta okoli 300 vagonov masti in slanine. Tudi v Češko-Moravsko bomo tedensko izvažali okoli 1000 svinj, dočim je izvoz naših svinj v Slovaško zaradi plačilnih pogojev popolnoma zastal. Doslej v Švico nismo izvažali svinj. Zadnje čase pa se švicarski trgovski krogi zelo zanimajo za naša tovrstna tržišča in pošiljamo tedensko v Švico okoli 30 vagonov svinj. Izvoz se bo še povečal na 1000 svinj tedensko. Pospešen je izvoz naših svinj v Italijo in v Anglijo, s katero se vodijo pogajanja o naši izvozniki no-

SPORT

Nogomet.

SK MURA : SK RAPID

Prvenstveno tekmovanje LNP stopa v odločilno fazo. V tekmi proti Rapidu odigra enajstotica Mure svojo zadnjo prvenstveno nogometno tekmo v letošnji sezoni. Tekma v nedeljo, dne 29. oktobra 1939 popoldne ob pol 3. uri bo gotovo privabila vso našo sportno občinstvo na igrišče. Pričakuje se ogorčena borba za točke. Rapid je organiziral avtobusno vožnjo v Mursko Sobotu, zato se pričakuje, da bodo tudi številni njihovi pristaši bodrili svoje milence v tej težki borbi.

Našim fantom se nudi prilika, da izvelejo iz te borbe ves izkupiček, da igrajo z elanom in voljo do zmage. Nedeljski obiskovalci pa morajo s pravilnim podžigom podpreti Muraše do zmage!

Tekma se prične v nedeljo, dne 29. oktobra 1939 popoldne ob pol 3 uri ob vsakem vremenu.

PRIJATELJI SPORTA OGLEDJE SI TO ZANIMIVO IN NAPETO BORBO POLNOŠTEVILNO!

V najem se da takoj mlin

z gospodarskim poslopijem in z inventarjem ter 4 orale zemlje.

Naslov se poizve v knjigarni HAHN I. v Murski Soboti.

Najnovejši RADIO APARATI

Na zalogi vse naj- **model 1940 dospeli!** boljše znamke kakor:

HORNYPHON, KÖRTING, RADIONE, BRAUN i. t. d.

Aparate predvajamo v trgovini, ali na domu brez vsake obveznosti za nakup.

Ugodni plačilni pogoji, nizke cene!

ŠTIVAN ERNEST, TEHNIČNA TRGOVINA M. SOBOTA.

Cene vseh vrst koles in šivalnih strojev globoko znižane!

Podpora gasilski četi Murska Sobotica

Kot prispevek v fond za zidavo gasilskega doma je darovala Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani 800 dinarjev ter g. Gumilar Kalman brivski mojster v M. Soboti 30 din.

Pomotoma nismo v zadnjih objavah navedli g. Hujsa, šoferja v M. Soboti, ki je četi daroval 10 din.

LOVSTVO

Mnogi člani Prekmurskega lovskega društva niso še poravnali članarine za t. l., zato jih prosimo, da članarino čimprej nakažejo.

Uprava.

Iz naših vasi

Že dolgo let niso sadna drevesa toliko obrodila svojega sadu kot so letos. Toda trgovina s sadjem je bila vsako leto boljša nego je sedaj. Ker ni bilo mogoče sadja spraviti v denar, so ga posestniki pripravili za žganje-kuho. Vse povsod se danes kuha ta grenčica, skoro pri vsaki hiši jo je v izobilju. Toda v interesu treznosti in zdravja opominjamo vsakogar naj ne uživa preveliko količine te grenčice. Posebno naj se zabrani uživanje te pijače mladoletnikom, čeprav je dobra. Boljše bi bilo sadje posušiti in je tako shraniti za prihrano ali pa kasnejšo odprodajo.

Stanje cest

Cesta, ki pelje iz Murske Sobotice proti Mačkovcem in dalje, je zelo v dobrem stanju. Posipajo jo s trdim tučencem in skrbno pazijo na njeno urejevanje. Vozniki iz našega Goriškega in drugi, ki to cesto potrebujejo, so lahko zadovoljni. Tudi druge ceste, ki so usmerjene iz Murske Sobotice na različne strani, so v dobrem stanju, izvzemši one proti Tišini do Mure.

To cesto posipavajo z gramozom, ki je večkrat pomešan s peskom in zemljo, čeprav je tukaj najbolj živahni promet. Trški vozovi in avtomobili povzročavajo na tej cesti vsepolno jamic, brazd in razorov kar silno ovira elastično promet.

Nujno je potrebno, da se to cesto prometu potrebno uredi vsaj do tedaj, ko bo most čez Muro v Petanjcih gotov.

Gospodarstvo Zimsko sadje.

Sadje, ki ga hočemo prezimiti, moramo pobrati kratko pred popolno dozorelostjo. Prezrelo sadje se ne drži dolgo. Preden ga spravimo v prezimovališče, ga malo osušimo na zraku. Fino sadje, posebno špalirno, zavijemo posamič v papir. V zračnih prostorih samo za sadje se to bolje ohrani nego v kletih, kjer se ga prime rad duh po plesi.

Zalogo moramo pozimi vedno znova pregledovati, da odstranimo obolelo sadje, ki bi okužilo tudi zdravo. Jabolka in hruške polagamo s peclji navzgor. V mlilih zimskih dneh shrambo lahko zmerno prezračimo. Grozde, ki jih hočemo ohraniti dalj časa, obesimo posamez v zračni prostor. Dolgo se pa ne držijo. Končno je treba paziti na to, da damo v shrambo le zimske vrste sadja, kajti zgodnje in srednje zgodnje vrste pričnejo kmalu gniti in nam pokvarijo vsako veselje.

Izda se lepo opremljena soba

s hrano. Istotam se sprejme več oseb na hrano. Naslov Mojstrska ulica 12.

Prodaj

mlade pse (Rattler) s prirezanimi repi. Na ogledu so v M. Soboti, Slovenska ulica 7.

Stanovanje s solčno sobo, kuhinjo in shrambo se s 1. novembrom izda. — Vprašati v Prekmurski tiskarni v M. Soboti.

Proda se v Murski Soboti na prometnem kraju hiša z trgovino in 4 stanovanji ter pritliklinami. — Obenem se prodaja dve parceli pri Sokolskem domu. Naslov se poizve v 2 knjigarni HAHN v M. Soboti.

MLATILNA GARNITURA

5—6 HP malo rabljena v zelo dobrem stanju se po ugodni ceni proda.

VELEPOSESTVO HARTNER v Gornji Lendavi.

KOMPAS - MEDIATOR RADIOAPARAT

100% automatizirana serija MADE in HOLLAND 1940.

NISKE CENE!

Mali mesečni obroki!

Dobi se pri znani trgovini **RITUPER ALOJZ**

trgovina z radio-aparati, dvokolesi, šivalnimi in pisalnimi stroji ter motornimi vozili

MURSKA SOBOTA.